

Co-financed by the European Union

Connecting Europe Facility

Action Title: Croatian eInvoicing Business-to-Administration Exchange Project	2015-HR-IA-0048
Grant Agreement n° INEA/CEF/ICT/A2015/1147698	

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta

PROJEKTNA DOKUMENTACIJA
Priručnik za korištenje e-Račun sustava
(Manual for the e-Invoicing to the Public Sector)

Broj izdanja:
v1.0

Datum:
12.05.2017.

Autori:
Maja Radišić Žuvanić

<i>Project „Croatian eInvoicing Business-to-Administration Exchange Project is co-financed by the European Union's Connecting Europe Facility.</i>	<i>Projekt „Croatian eInvoicing Business-to-Administration Exchange Project“ sufinanciran je od strane programa Europske unije “Instrument za povezivanje Europe”.</i>
<i>The sole responsibility of this publication lies with the author. The European Union is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.</i>	<i>Isključivu odgovornost za ovu publikaciju preuzima autor. Europska unija nije odgovorna za bilo kakvu uporabu podataka nastalih od informacija sadržanih u publikaciji.</i>

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Informacijski posrednik za državu	4
3. Izdavatelji računa	5
3.1. Modeli razmjene računa	5
3.2. Povezivanje sa sustavom e-Račun za državu	5
3.3. Portalska aplikacija e-Račun za državu	7
4. Tijela državne uprave / Proračunski korisnici	8
4.1. Modeli razmjene računa	8
4.2. Povezivanje sa sustavom e-Račun za državu	8
4.3. Portalska aplikacija e-Račun za državu za proračunske korisnike	9

1. Uvod

Ovaj dokument izrađen je u sklopu projekta „Croatian eInvoicing Business-to-Administration Exchange Project“ koji je su-financiran sredstvima Europske unije u okviru programa Instrument za povezivanje Europe (engl. *Connecting Europe Facility* – CEF).

Dokument je namijenjen tijelima državne i javne uprave kao primateljima računa, javnim i privatnim subjektima kao izdavateljima računa, te ICT tvrtkama kao sistem integratorima.

2012. godine Europsko vijeće pozvalo je države članice da definiraju mjere za promicanje e-računa. U sklopu Europskog semestra, Vlada Republike Hrvatske je prihvatila Nacionalni program reformi (NPR) 2015. godine, sa željom da osigura cjeloviti i sveobuhvatni pristup gospodarskim reformama. U okviru navedenog reformskog područja definirana je mjera 6. Unaprijediti elektroničko poslovanje javne uprave i pružanje elektroničkih usluga za građane i poslovne subjekte, a kao mjera, podrazumijeva **uvođenje obveze zaprimanja strukturiranog e-računa od strane TDU** za subjekte koji posluju s TDU - veljača 2016.

Uvođenje obveznog e-računa u državu snažna je mjera za ostvarenje značajnih ušteda i optimizacije u poslovanju javnog sektora koji je danas više nego ikad pod pritiskom smanjenja troškova i povećanja efikasnosti upravljanja.

Uvođenje obveznog e-Računa u državu znači, prije svega, postizanje mjerljivih ušteda na strani kompletne državne administracije jer su klasični troškovi zamijenjeni novim znatno nižim kategorijama troškova: uštede u obradi ulaznih računa što podrazumijeva automatiziran unos računa u postojeće računovodstvene programe, eliminirana mogućnost ljudske pogreške koja nastaje kod ručnog unosa, bolja raspodjela ljudskih resursa i veća produktivnost, sigurna pohrana svih računa s priložima u e-Arhivu, mogućnost brzog pretraživanja primljenih računa, mogućnost brzog dohвата arhiviranih računa, brža i jednostavnija revizija računa, omogućeno kreiranje prilagođenih izvještaja.

Uvođenje obveznog e-Računa u državu osim za izdavanje računa prema državi, potaknut će i razmjenu računa između poslovnih subjekata u privatnom sektoru čime će se ostvariti i značajne uštede u cjelokupnom gospodarstvu.

Kako se proračunski korisnici ne bi morali povezivati sa svakim pojedinim informacijskim posrednikom i ERP sustavom koji postoji na tržištu, proračunski korisnici se povezuju s jednom centralnom točkom - Informacijskim posrednikom za državu, putem servisa e-Račun za državu, što znatno smanjuje troškove integracije na strani proračunskih korisnika.

2. Informacijski posrednik za državu

Odlukom o zaprimanju strukturiranih elektroničkih računa i pratećih priloga za proračunske korisnike koju je donijela Vlada Republike Hrvatske 13.11.2015. Fini je dodijeljena uloga informacijskog posrednika za državu.

Informacijski posrednik za državu je centralno mjesto za zaprimanje svih e-računa koje izdavatelji računa šalju proračunskim korisnicima.

Servis e-Račun za državu je otvoren i fleksibilan za sve izdavatelje računa što znači da izdavatelj računa može birati metodu i način slanja računa proračunskim korisnicima. Sustav je prilagođen tako da se izdavatelju koji račune šalje elektronički prema proračunskim korisnicima ne mijenja ništa u odnosu na dosadašnji način rada.

S druge strane, proračunski korisnici račune koje je izdavatelj računa poslao putem servisa e-Račun za državu mogu zaprimiti automatski u svoj računovodstveni sustav ili pojedinačno putem portalske aplikacije e-Račun za državu.

Detaljne informacije o načinu i preduvjetima za slanje računa od strane izdavatelja i primanja računa od strane proračunskog korisnika detaljno su opisani na ovim stranicama.

3. Izdavatelji računa

Izdavatelj strukturiranih elektroničkih računa može biti svaka pravna ili fizička osoba koja ima potrebu račun poslati proračunskim korisnicima, a šalje ga putem servisa e-Račun za državu na način i po metodi koja izdavatelju najviše odgovara.

Izdavatelj računa može birati sljedeće načine slanja računa:

- Direktno iz svog računovodstveno sustava
- Putem Informacijskog posrednika
- Pojedinačno putem portalske aplikacije e-Račun za državu

Izdavatelj koji će račune slati direktno iz svog računovodstvenog sustava ili putem informacijskog posrednika može birati neku od metoda kojom će potvrditi zadovoljenje uvjeta iz zakonske regulative. Prepoznate metode su EDI i metoda naprednog elektroničkog potpisa. Izdavatelj može koristiti i bilo koju drugu metodu poslovne kontrole u kojoj određeni poslovni proces mora dokazati zadovoljenje svih zakonskih uvjeta.

3.1. Modeli razmjene računa

Izdavatelj računa može birati sljedeće načine slanja računa:

- Direktno iz svog računovodstvenog sustava
- Putem Informacijskog posrednika
- Pojedinačno putem portalske aplikacije e-Račun za državu

Izdavatelj proizvoljno bira način slanja računa.

Slanje računa direktno iz računovodstvenog sustava i putem informacijskog posrednika podrazumijeva povezivanje sustava sa servisom e-Račun za državu. Povezivanje se vrši ovisno o metodi razmjene računa koju izdavatelj ili informacijski posrednik koristi.

Pojedinačno slanje računa putem portalske aplikacije podrazumijeva kreiranje i slanje računa proračunskom korisniku kroz aplikaciju.

3.2. Povezivanje sa sustavom e-Račun za državu

Način povezivanja ovisi o metodi razmjene računa koju izdavatelj koristi. Povezivanje se vrši na temelju Tehničke specifikacije koju propisuje Fina i koju možete preuzeti [ovdje](#).

Za povezivanje je potrebno najprije provesti testiranje, a kada testiranje bude uspješno provedeno započet će produkcija razmjene računa što znači da izdavatelji mogu započeti sa slanjem računa proračunskim korisnicima.

Preduvjeti za testiranje i produkciju definiraju se obostrano u dokumentu Tehnička specifikacija zahtjeva za povezivanje sa servisom e-Račun za državu za svaku pojedinu metodu. Tehničku specifikaciju zahtjeva možete preuzeti [ovdje](#).

3.2.1. EDI i druga metoda

Za ove je metode potrebno imati sljedeće digitalne certifikate:

- Demo poslužiteljski certifikat za potrebe testiranja
- Producerski poslužiteljski certifikat za produkciju

Poslužiteljski se certifikat koristi za zaštitu prijenosnog puta.

Poslužiteljski certifikat izdavatelj ili informacijski posrednik mogu nabaviti od Fine ili nekog drugog povjerljivog izdavatelja certifikata.

Ako za spajanje na producerski sustav koristite SSL certifikat nekog drugog izdavatelja, SSL certifikat mora imati naveden točan i provjeren naziv poslovnog subjekta kojem je izdan te mora zadovoljiti zahtjeve navedene u dokumentu "Baseline Requirements Certificate Policy for the Issuance and Management of Publicly-Trusted Certificates" kojeg izdaje CA/Browser Forum, ili zahtjeve više razine (kao npr. zahtjeve propisane za EV certifikat).

Dokumentaciju za izdavanje producerskog poslužiteljskog certifikata možete preuzeti ovdje.

Ako izdavatelj ili informacijski posrednik već imaju poslužiteljski certifikat isti mogu koristiti i za ovu svrhu.

Izdavatelj i Proračunski korisnik su odgovorni za sklapanje EDI ugovora između izdavatelja koji za razmjenu računa koristi EDI metodu i proračunskog korisnika te Ugovora ili sporazuma između izdavatelja koji koristi neku drugu metodu i proračunskog korisnika za metode kojima je uvjet takav ugovor ili sporazum.

3.2.2. PKI metoda

S obzirom da se u PKI metodi zaštita integriteta i cjelovitost sadržaja računa jamči uporabom digitalnih certifikata za ovu je metodu potrebno imati sljedeće certifikate:

- Za potrebe testiranja:
 - Demo aplikacijski certifikat
 - Demo poslužiteljski certifikat za zaštitu prijenosnog puta
- Za potrebe produkcije:
 - Producerski aplikacijski certifikat za potpisivanje
 - Producerski poslužiteljski certifikat za zaštitu prijenosnog puta

Neovisno o tome hoće li se slanje računa raditi direktno od strane izdavatelja ili putem informacijskog posrednika aplikacijski se certifikat uvijek izdaje izdavatelju čime se jamči njegova autentičnost.

Prijenosni put kojim se razmjenjuju podaci štiti se poslužiteljskim certifikatom. Pripadnost certifikata može biti na strani izdavatelja ili na strani dobavljača ERP rješenja ili informacijskog posrednika, a isto ovisi o tehničkoj izvedbi rješenja. Potrebu za poslužiteljskim certifikatom od strane izdavatelja određuje dobavljač ERP rješenja ili informacijski posrednik.

Poslužiteljski certifikat izdavatelj ili informacijski posrednik mogu nabaviti od Fine ili nekog drugog povjerljivog izdavatelja certifikata.

Ako za spajanje na produkcijski sustav koristite SSL certifikat nekog drugog izdavatelja, SSL certifikat mora imati naveden točan i provjeren naziv poslovnog subjekta kojem je izdan te mora zadovoljiti zahtjeve navedene u dokumentu "Baseline Requirements Certificate Policy for the Issuance and Management of Publicly-Trusted Certificates" kojeg izdaje CA/Browser Forum, ili zahtjeve više razine (kao npr. zahtjeve propisane za EV certifikat).

Dokumentaciju za izdavanje Fininog produkcijskog poslužiteljskog certifikata možete preuzeti [ovdje](#).

Dokumentaciju za izdavanje Demo poslužiteljskog certifikata možete preuzeti [ovdje](#).

Ako izdavatelj već ima poslužiteljski i aplikacijski certifikat isti mogu koristiti i za ovu svrhu.

3.3. Portalska aplikacija e-Račun za državu

Izdavatelji računa koji prema proračunskim korisnicima šalju mali broj računa i ne žele svoje sustave povezivati sa servisom e-Račun za državu ili ne žele koristiti usluge informacijskog posrednika mogu račun kreirati i poslati putem portalske aplikacije e-Račun za državu. Ovu aplikaciju izdavatelj može koristiti samo u svoje ime i za svoje potrebe.

Izdavatelj za korištenje aplikacije treba koristiti digitalne certifikate na kriptografskom uređaju (smart kartica ili USB token) koje je izdala Fina ili drugi CA koji je evidentiran pri Ministarstvu gospodarstva Republike Hrvatske za izdavanje kvalificiranih certifikata.

Registracija na servis vrši se on-line putem digitalnog certifikata unosom podataka u registracijsku formu. Odmah po registraciji izdavatelj putem portalske aplikacije može kreirati i poslati račun proračunskom korisniku. Uz račun se mogu dostavljati i pripadajući prilozi.

Prilikom registracije na portalsku aplikaciju servis e-Račun za državu izdavatelj prihvaća [Opće uvjete](#).

Ulaz u aplikaciju

Ako je proračunski korisnik poslao takvu informaciju, putem portalske aplikacije izdavatelj može zaprimiti obavijest o prihvaćanju i plaćanju računa ili odbijanju računa.

Ova aplikacija izdavatelju omogućuje pregled poslanih računa.

4. Tijela državne uprave / Proračunski korisnici

Tijela državne uprave, proračunski korisnici su oni proračunski korisnici koji su obuhvaćeni Odlukom o zaprimanju strukturiranih elektroničkih računa i pratećih priloga za proračunske korisnike i koji putem servisa e-Račun za državu zaprimaju strukturirane elektroničke račune.

Odlukom o zaprimanju strukturiranih elektroničkih računa i pratećih priloga za proračunske korisnike (NN 124/15) račune u elektroničkom obliku dužni su zaprimati prvenstveno središnja Tijela državne uprave. Ostala tijela državne uprave/proračunski korisnici nisu obuhvaćeni navedenom Odlukom što znači da u ovom trenutku nisu dužni zaprimati račune u elektroničkom obliku ali se mogu registrirati za primanje elektroničkih računa ukoliko to žele.

Proračunski korisnik račune može zaprimiti na sljedeće načine:

- Direktno u svoj računovodstveni sustav ili DMS
- Pojedinačno putem portalske aplikacije e-Račun za državu

4.1. Modeli razmjene računa

Proračunski korisnik račune može zaprimati na sljedeće načine:

- Direktno iz svog računovodstvenog sustava
- Pojedinačno putem portalske aplikacije e-Račun za državu

Izdavatelj proizvoljno bira način primanja računa.

Primanje računa direktno u računovodstveni sustav proračunskog korisnika podrazumijeva povezivanje sustava sa servisom e-Račun za državu. Povezivanje se vrši PKI metodom razmjene računa.

Pojedinačno zaprimanje računa putem portalske aplikacije podrazumijeva zaprimanje računa kroz aplikaciju te mogućnost likvidature računa do njegova prihvatanja.

4.2. Povezivanje sa sustavom e-Račun za državu

Da bi se sustav proračunskog korisnika povezao sa servisom e-Račun za državu potrebno je imati potrebne digitalne certifikate. Povezivanje se vrši na temelju Tehničke specifikacije koju propisuje Fina i koju možete preuzeti [ovdje](#).

Za povezivanje je potrebno najprije provesti testiranje, a kada testiranje bude uspješno provedeno započet će produkcija razmjene računa što znači da proračunski korisnik može strukturirani račun zaprimiti direktno u svoj računovodstveni sustav ili u neki drugi sustav putem kojeg će vršiti likvidaturu elektroničkog računa.

Preduvjeti za testiranje i produkciju definiraju se obostrano u dokumentu Tehnička specifikacija zahtjeva za povezivanje sa servisom e-Račun za državu. Tehničku specifikaciju zahtjeva možete preuzeti [ovdje](#).

Za povezivanje sa sustavom e-Račun za državu proračunski korisnik treba nabaviti sljedeće certifikate:

- Za potrebe testiranja:
 - Demo aplikacijski certifikat
 - Demo poslužiteljski certifikat za zaštitu prijenosnog puta
- Za potrebe produkcije:
 - Producerski aplikacijski certifikat za potpisivanje
 - Producerski poslužiteljski certifikat za zaštitu prijenosnog puta

Poslužiteljski certifikat proračunski korisnik može nabaviti od Fine ili nekog drugog povjerljivog izdavatelja certifikata.

Ako za spajanje na producerski sustav koristite SSL certifikat nekog drugog izdavatelja, SSL certifikat mora imati naveden točan i provjeren naziv poslovnog subjekta kojem je izdan te mora zadovoljiti zahtjeve navedene u dokumentu "Baseline Requirements Certificate Policy for the Issuance and Management of Publicly-Trusted Certificates" kojeg izdaje CA/Browser Forum, ili zahtjeve više razine (kao npr. zahtjeve propisane za EV certifikat).

Dokumentaciju za izdavanje poslužiteljskog i aplikacijskog certifikata možete preuzeti [ovdje](#).

Ako proračunski korisnik već ima poslužiteljski i aplikacijski certifikat isti može koristiti i za ovu svrhu.

4.3. Portalska aplikacija e-Račun za državu za proračunske korisnike

Portalska aplikacija e-Račun za državu za proračunske korisnike omogućuje zaprimanje e-računa te njihov prihvata ili odbijanje. Također, putem iste aplikacije proračunski korisnik može izvršiti likvidaturu zaprimljenih računa.

Za korištenje Portalske aplikacije, trebate imati prethodno dodijeljena prava na servis e-Račun za državu. Prava na servis dodjeljuju se na temelju Pristupnice za pristup portalskoj aplikaciji e-Račun za državu. Proračunski korisnik može registrirati jednu ili više organizacijskih jedinica.

Ulaz u aplikaciju

Preduvjet za korištenje portalske aplikacije:

Za korištenje portalske aplikacije proračunski korisnici trebaju imati sljedeće digitalne certifikate:

- na krypto uređaju-za zaprimanje računa te njihov prihvata ili odbijanje
- na krypto uređaju ili poslovne soft certifikate- za likvidaturu računa

Da bi proračunski korisnik mogao zaprimiti račun putem portalske aplikacije, barem jedna osoba treba imati certifikate na krypto uređaju kojima će se dodijeliti pravo Pregled i prihvat. Osoba koja ima pravo Pregled i prihvat računa može postupiti na sljedeći način:

- prihvatiti ili odbiti zaprimljeni račun
- poslati ga na likvidaturu

Portalska aplikacija funkcionira na sljedeći način:

- Izdavatelj šalje račun proračunskom korisniku kroz sustav e-Račun za državu
- sustav zaprima račun te prosljeđuje proračunskom korisniku
- proračunski korisnik s pravom Pregled i prihvat putem portalske aplikacije zaprima račun te postupa na sljedeći način:
 - prihvaća ili odbija zaprimljeni račun ili
 - šalje račun u likvidaturu
- Izdavatelj zaprima status računa (zaprimljen, odbijen, prihvaćen, plaćen, djelomično plaćen).

Za potrebe likvidature možete ovisno o postojećim ulogama u likvidaturi računa zatražiti sljedeća prava:

- Prihvat/evidencija
- Ovjera računa-paraf
- Ovjera računa-potpis
- Prihvaćanje računa

Navedena prava vam omogućuju da likvidaturu elektroničkog računa provedete sukladno propisanoj postojećoj proceduri likvidature ulaznih računa.

Likvidaturu računa proračunski korisnik nije obvezan provoditi putem portalske aplikacije servisa e-Račun za državu.

Ukoliko želite koristiti likvidaturu računa putem portalske aplikacije, pošaljite nam upit na adresu e-pošte e-racun.b2g@fina.hr i dostavit ćemo vam detaljno pojašnjenje svih mogućnosti navedene likvidature.